

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum detractio sit peccatum mortale? 2

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

siue quantum ad nocumentum illatum: quia scilicet contumeliosus derogat honori, detractor famæ.

Ad primum ergo dicendum, quòd in inuoluntarijs commutationibus, ad quas reducuntur omnia nocumenta proximo illata verbo vel facto, diuersificantur rationem peccati, occultum & manifestum: quia alia est ratio inuoluntarij per violentiam, & per ignorantiam, vt supra dictum est *.

q. 66. a. 4.
c. 1. 2.
q. 6. a. 5.
c. 8.

Ad secundum dicendum, quòd verba detractionis dicuntur occulta non simpliciter, sed per comparisonem ad eum de quo dicuntur: quia eo absente & ignorante dicuntur. Sed contumeliosus in faciem contra hominem loquitur. Vnde si aliquis de alio male loquatur coram multis eo absente, detractio est: si autem eo solo presente, contumelia est: quamuis etiam si vni soli aliquis de absente malum dicat, corrumpit famam eius non in toto, sed in parte.

Ad tertium dicendum, quòd aliquis dicitur detractio, non quia diminuat de veritate, sed quia diminuit famam eius. Quod quidem fit, quandoque directè, quandoque indirectè. Directè quidem quadrupliciter. Vno modo, quando falsum imponit alteri: secundo, quando peccatum adauget suis verbis: tertio, quando occultum reuelat: quarto, quando id quod est bonum, dicit mala intentione factum. Indirectè autem, vel negando bonum alterius, vel malitiosè reticendo, vel minuendo.

402

.Ioc. sup.
ars. 1. in-
ductis.
ar. prac.
ad 3.
cap. non
sunt au-
diendi 6.
q. 3.

ARTIC. II.

Utrum detractio sit peccatum mortale?

AD secundum sic proceditur. Videtur, quòd detractio non sit peccatum mortale. Nullus enim actus virtutis est peccatum mortale. Sed reuelare peccatum occultum, quod sicut dictum est *, ad detractionem pertinet, est actus virtutis vel charitatis, dum aliquis fratris peccatum denuntiat, eius emendationem intendens: vel etiam est actus iusti.

iustitiz, dum aliquis fratrem accusat. Ergo detractio non est peccatum mortale.

¶ 2 Præterea, Super illud Prouerb. 24. Cum detractoribus non commiscearis: dicit glossa, Hoc specialiter vitio periclitatur totū genus humanum. Sed nullum peccatum mortale in toto humano genere inuenitur: quia multi abstinēt a peccato mortali. Peccata autem venialia sunt quæ in omnibus inueniuntur. Ergo detractio est peccatum veniale.

¶ 3 Præterea, August. in homil. * de igne purgatorio, inter peccata minuta ponit, quando cum omni facilitate, vel temeritate maledicimus: quod pertinet ad detractionem. Ergo detractio est peccatum veniale.

SED contra est, quod Rom. 1. dicitur, Detractores, Deo odibiles. Quod idē additur, vt dicit ¶ gloss. ne leue putetur propter hoc, quod consistit in verbis.

RESPONDEO dicendum, quod sicut supra dictum * est, peccata verborum maxime sunt ex intentione dicentis dijudicanda. Detractio autem secundum suam rationem ordinatur ad denigrandam famam alicuius. Vnde ille, per se loquendo, detrahens, qui ad hoc de aliquo obloquitur eo absente, vt eius famam denigret. Auferre autem alicui famam, valde graue est: quia inter res temporales videtur fama esse pretiosior, per cuius defectum impeditur homo à multis bene agendis: propter quod dicitur Eccles. 41. Curam habe de bono nomine: hoc enim magis permanebit tibi, quam mille thesauri magni, & pretiosi. Et idē detractio, per se loquendo, est peccatum mortale. Contingit tamen quandoque quod aliquis dicit aliqua verba, per quæ diminuitur fama alicuius, non hoc intendens, sed aliquid aliud. Hoc autem non est detrahere per se, & formaliter loquendo, sed solum materialiter, & quasi per accidens. Et si quidem verba, per quæ fama alterius diminuitur, proferat aliquis propter aliquod bonum, vel necessarium, debitis circumstantiis obseruatis, non est peccatum.

*Hom. de
sãñis 41.
Est ser. 4.
in die 3.
nimarū,
ante me.
et est ser.
14. in or-
dine de
sanctis.
10. 10.
¶ gl. ord.
ibid.
q. 62. a. 2*

101

tum, ne potest dici detractio. Si autem proferat ex animi leuitate, vel propter causam aliquam non necessariam, non est peccatum mortale: nisi forte verbum quod dicitur, sit adeò graue, quòd notabiliter famam alicuius lædat: & præcipuè in his, quæ pertinent ad honestatem vitæ: quia hoc ex ipso genere verborum habet rationem peccati mortalis. Et tenetur aliquis ad restitutionem famæ, sicut ad restitutionem cuiuslibet rei subtractæ: eo modo, quo supra dictum * est, cum de restitutione ageretur.

q. 62. a. 2

Ad primum ergo dicendum, quòd reuelare peccatum occultum alicuius, propter eius emendationem denunciando, vel propter bonum iustitiæ publicæ accusando, non est detrudere, vt dictum * est.

In co. ar.

et q. 68.

ar. 1.

Ad secundum dicendum, quòd glossa illa non dicit, quòd detractio in toto genere humano inueniatur: sed addit, penè. Tum quia stultorum infinitus est numerus: & pauci sunt qui ambulant per viam salutis. Tum etiam quia pauci, vel nulli sunt, qui non aliquando ex animi leuitate aliquid dicant, vnde in aliquo, vel leuiter alterius fama minoratur: quia vt dicitur iacob. 3. Si quis in verbo non offendit, hic perfectus est vir.

Ad tertium dicendum, quòd August. loquitur in casu illo quo aliquis dicit aliquod leue malum de alio, non ex intentione nocendi, sed ex animi leuitate, vel ex lapsu linguæ.

ARTIC. III.

Utrum detractio sit grauior omnibus peccatis, quæ in proximum committuntur?

403

AD tertium sic proceditur. Videtur, quòd detractio sit grauior omnibus peccatis, quæ in proximum committuntur. Quia super illud Psal. 108. Pro eo, vt me diligerent, detrahebant mihi: dicit gloss. Plus nocent in membris detrahentes Christo (quia animas crediturorum in efficiunt) quam qui eius carnem mox resurrecturam peremerunt. Ex quo videtur quòd detractio sit grauius peccatum, quam ho-